

• DOMOLJUB •

Izhaja zvečer vsak prvi
in tretji četrtek meseca.
Ako je ta dan praznik,
izide dan poprej. Cena
mu je 80 kr. na leto.
Inserati se sprejemajo in
plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu

v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo:
Uredništvu „Domoljuba“,
Ljubljana, Semeniške ulice
št. 2. Naročnina in inserati
pa: Upravništvu „Domo-
ljuba“, Ljubljana, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Št. 17.

V Ljubljani, dne 29. avgusta 1901.

Leto XIV.

Kmetje, posestniki, volivci!

Dne 12. septembra t. l. se vrši volitev
šestnajstero poslancev v kmečki skupini
kranjske dežele.

Osrednji volivni odbor katoliško-na-
rodne stranke je iz vseh volivnih okrajev
sklical *saupnike*, da si *sami* izberó in
določijo kandidate za deželni zbor kranjski.
Zaupni možje so se zedinili in soglasno iz-
rekli za naslednje kandidate:

1. Za sodna okraja; Ljubljanska okolica
in Vrhnika:

Franc Povše,

državni poslanec v Ljubljani;

dr. Ivan Šusteršič,

državni poslanec v Ljubljani.

2. Za sodna okraja: Kamnik in Brdo:

Andrej Mejač,

župan v Kaplji vasi, Komenda.

3. Za sodne okraje: Kranj, Tržič in Loka:

dr. Janko Brejc,

odvetniški kandidat v Ljubljani;

Oton pl. Detela,

deželni glavar v Ljubljani.

4. Za sodna okraja: Radoljca in Kranj-
ska gora:

Jožef Pogačnik,

državni poslanec v Podnartu.

5. Za sodne okraje: Postojna, Logatec,
Senožeče, Lož, Bistrica in Cirknica:

Franc Drobnič,

posestnik v Novi vasi pri Blokah št. 4.;

dr. Janez Krek,

profesor bogoslovja v Ljubljani.

6. Za sodna okraja: Vipava in Idrija:

Franc Habe,

posestnik na Gočah.

7. Za sodne okraje: Novomesto, Kostanjevica in Krško:

Jožef Dular,

posestnik v Jurkivasi št. 7.

8. Za sodne okraje: Trebnje, Žužemberk, Višnja gora (Zatičina,) Mokronog, Lj-tija in Radeče:

Franc Košak,

župan na Grosupljem;

dr. Vilko Schweitzer

odvetniški kandidat v Ljubljani;

dr. Ignacij Žitnik,

državni poslanec v Ljubljani.

9. Za sodne okraje: Kočevje, Ribnica in Velike Lašče:

Franc Jaklič,

učitelj in posestnik v Dobrepoljah
Podgorica št. 6.

Primož Pakiž,

posestnik v Zamostecu pri Sodražici št. 5.

10. Za sodna okraja: Črnomelj in Metlika:

Viljem Pfeifer,

državni poslanec v Krškem.

Volivci!

Izkušene in zaslužene može Vam priporoča katoliško-narodna stranka. Nekateri izmed njih so že dosedaj bili Vaši poslanci in so se po svojem delovanju *skazali vredne Vašega zaupanja*. Skozi leta so posvetili svoje *najboljše moči nesebično in požrtvovalno za blagor kmečkega stanu*.

— Drugi so sicer kot poslaci novi može, vendar pa širom naše domovine znani *kot stari in izkušeni delavci* pod starim geslom: Vse za vero dom, cesarja!

Vsi naši kandidatje so zvesti sinovi katoliške cerkve. Vsi so zvesti sinovi svojega naroda. Vsi so v prvi vrsti vneti za kmečki stan. Vsi so zmožni za poslanstvo. To so poslanci, kakoršni morajo biti!

Zato pa, volivci, vzdignite se dne 12. septembra kakor en mož, prihitite polnoštevilno na volišče in oddajte svoje glasovnice za može, katere Vam priporoča katoliško-narodna stranka.

Boj bo sicer hud, ker nasprotniki bodo v vseh volivnih okrajih postavili svoje liberalne kandidate. Hvalili Vam jih bodo na cente in ponujali na vse pretege. Toda volivci, vedite: kar vam liberalci ponujajo, je le preperela slama! Na gnoj s njo!

Volivci! *Liberalizem na Kranjskem mora pri teh volitvah dobiti zadnji, uničevalni udarec!* Saj je v dno temelja že omajal Vaše blagostanje; postal je tako predrzen, da Vam hoče *zatreti najdražjo dedščino* Vaših prednikov: *sveto vero!* V najnovejšem času pa hoče postati tudi *grobokop mili materini besedi*, ker se je začel *družiti naravnost s najbolj zakletimi nasprotniki našega naroda*. Zato ob tla ž njim! Volivci, orožje imate v rokah — to je *glasovnica*. Oddajte jo za priporočene katoliške može in *liberalizem zadobi smrtni udarec*.

Tožite, da je za kmeta vedno trja; ne tožite tega zastonj; res je. Ob teh volitvah pa imate v rokah najboljši pripomoček, s katerim morete zatreti ono zalego, ki Vas je pripravila skoro na rob obupa in popolnega propada. Izvolite može *krščanskega prepričanja*, ki se bodo za Vas žrtvovali, ne volite pa *liberalcev*, ki delajo le za svoj žep in trebuh, ki je njihov Bog. *Sladkajo se Vam sicer, zlasti zdaj ob volitvah; toda obljub pa vendar ne drže, ker so breznačajneši*. Ali se jim boste pustili res še nadalje za nos voditi?

Neustrašeno na noge! Kdor je bojazljivec, ni več mož, osmeši se med prijatelji in — pri nasprotnikih! Zato volivci: naj ne bo 12. septembra nobenega bojazljiveca med Vami in zmaga bo naša!

Škof katoliškim volivcem.

Presvetli knezoškof ljubljanski so o priliki letošnjih deželno-zborskih volitev izdali sledeči opomin:

Približujejo se volitve za deželni zbor. Vsi želimo, da pridejo v deželni zbor pravi možje, ki bodo znali in hoteli ukreniti vse ono, kar je res vsi deželi v pravo korist. Za to treba mnogo znanja in skušnje, posebno pa žive vere in strahu Božjega. Kjer ni strahu Božjega, tam se marsikaj narobe stori, sklepa se bolj po strasteh, kakor pa po zapovedih najvišjega Boga; sklepa se bolj v prid poedini stranki, kakor pa v prid vsega ljudstva. Kjer je pa živa vera in strah Božji, tam se sklepa v zavesti velike odgovornosti pred samim Bogom, od katerega prihaja vsaka oblast in obvezna moč vsake postave, edino tam bo pa tudi blagoslov Božji, saj „ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo, kateri jo zidajo.“

Volitve so torej prevažne; za to naj Vas opomnim na nekatere stvari, na katere pazite, ako hočete tako voliti, da boste za volitve mogli Bogu odgovor dajati. Poslušajte torej:

1. Volite može katoliškega prepričanja in katoliškega življenja, ker edino taki bodo tudi v deželnem zboru pazili na Boga in Njegovo sveto voljo.

2. Volite može, kateri delajo po sklepih vlnskega katoliškega shoda. Saj veste, da se je na tem shodu sklepalo o načelih za naše delovanje v vsem življenju: verskem, šolskem, gospodarskem, delavskem, trgovskem, obrtnem. Sklepi so se po izgledu vseh katoličanov celega sveta uravnali točno po naukih krščanskih in po edino pravih navodilih našega svetega Očeta papeža Leona XIII. Sklepi katoliškega shoda so torej popolnoma zanesljivi in se vjemajo z večnimi postavami Božjimi.

3. Ne volite mož, ki za katoliški shod in njegove sklepe nočejo vedeti. V deželnem zboru bodo postopali po naukih, ki se s krščanskimi nauki in z navodili sv. Očeta nikakor ne strinjajo; postopali bodo torej po naukih, ki so popolnoma nezanesljivi, ki se ne ujemajo z večno postavo Božjo in zato nosijo že na čelu znamenje Božjega prokletstva.

4. Ne volite in ne poslušajte mož, ki trdijo, da se bore proti klerikalizmu. Kaj pa je klerikalizem? S to zasramovalno besedo hočejo izpodbiti oblast cerkve nad posameznimi ljudmi pa tudi celimi narodi in državami. Cerkev ima od samega Kristusa oblast učiti, deliti zakramente in dajati zapovedi. To pa vrši cerkev po papežu in škofih, katerim pomagajo duhovniki. Cerkvi in njenim poglavarjem mora vsakdo biti pokoren v vsem, kar se tiče večnih resnic in krščanskega življenja. Mnogim je ta oblast cerkve prenadležna, ne marajo se ji upogniti, pa bi jo radi izpodbili. V ta namen so si izmislili zaničljivo ime klerikalizem, in boreči se zoper klerikalizem se bore proti ustrojstvu cerkve Jezusove, kakor jo je Jezus sam v našo varnost in blagor uredil. Ali jih torej smete poslušati? ali smete njihove časnike in knjižice čitati? ali jih smete voliti?

5. Ne volite in ne poslušajte mož, ki govoré o svobodni misli, o neodvisnosti stanov in ljudi. Kaj pa je ta svobodna misel, kaj neodvisnost? To je svoboda od Boga, neodvisnost od Boga, kakor so angeli in naši prvi stariši hoteli biti od Boga neodvisni in svobodni, pa jih je Bog kot upornike kazno-

val; to je svoboda in neodvisnost od kato-
liške cerkve, po kateri edini moremo spo-
znati, kar je res in prav; to je svobodnost in
neodvisnost, ki vodi h krivoverstvu, da, vodi
naravnost proč od Kristusa. Ali ni to pogubna
da, grešna svoboda in neodvisnost?

6. Zato nikakor ne volite mož, ki se zbi-
rajo pod zastavo „narodno-napredne“ stranke
okoli listov: „Slovenski Narod“, „Rodoljub“,
„Gorenjec“, „Učiteljski Tovariš“; saj ravno,
ti možje širijo načela in nauke nasprotne na-
ukom Kristusovim, saj ravno ti možje vedno
qijejo po klerikalizmu, to je po Jezusovi cerkvi,
in povdarjajo pogubni od cerkve v vseh točkah
obsojeni liberalizem! Pomnite dobro, da je
liberalizem kar naravnost greh. Drugo je, če
človek kristjan, tudi kak nesrečen duhovnik v
svoji slabosti, v hudi skušnjavi, v silni strasti
greši, morebiti grozno greši, a se vendar drži
pravih naukov; drugo pa je zopet krive nauke
kar naravnost zagovarjati, braniti, širiti in po
teh krivih naukih ne samo živeti, ampak tudi
hoteti kot Vaš zastopnik v deželnem zboru
postopati. Ali smete torej take može voliti?
Ali ne bi s tem onih krivih naukov, onega
grešnega, Bogu zoprnega liberalizma potrdili?
Ali smete tako grešiti?

7. Volit pojdite vsi do zadnjega moža,
to je Vaša dolžnost pred Gospodom Bogom;
naj Vas nobeno delo ne zadržuje, saj je istega
dne volitev najbolj važno delo.

S tem sem Vam povedal kratko in na-
tančno, česa se morate pri volitvah držati in
česa ogibati, ako hočete biti dobri kristjanje
in ako hočete upati blagoslova iz nebes. Moje
besede dobro premislite in po njih ravnajte
mirno, sicer brez strasti in brez sovraštva,
toda odločno.

Krščanski možje, na Vas se zanesem, da
svojega krščanskega prepričanja in imena ne
boste omadeževali na dan volitve!

* * *

Ker pa le od Boga prihaja vse dobro,
zato Njega prosimo za srečen izid pri volitvah,
naj bi bile Njemu v čast in nam v časnó in
večno korist. Zato naročam:

1. Duhovniki naj do 20. septembra vsak
dan pri sv. maši in vsako nedeljo po pridigi
molijo za srečen izid volitev.

2. Na mali Šmaren in na praznik sladkega
Imena Marijinega naj se popoldne litanijam
pred izpostavljenim Najsvetejšim dodá del
sv. rožnega venca in naj se posebno volivci
k tej molitvi povabijo.

3. Vsaka krščanska hiša naj do 20. sep-
tembra navadni večerni molitvi dodá Očenaš
in Češčenomarijo.

Blagoslov božji naj se v obilni meri raz-
lije nad vse vernike ljubljanske škofije!

Na Goričanah, na praznik Marije Snežnice, dne 5. avgusta 1901.

† Anton Bonaventura
škof.

**Volivci, skažite se vredne
zaupanja svojega škofa!**

Poduk za volitve.

IV. Skrbi za to, da gotovo dobiš o pravem času v roke izkaznico (legitimacijski list) in glasovnico.

Po končanem reklamacijskem postopanju postane volivski imenik pravomočen, to se pravi, volil bo na dan volitve samotisti, kije popolnoma pravilno vpisan kot volivec v volivskem imeniku, drug nihče. — Nato dobi vsak v volivskem imeniku vpisani volivec dve od okrajnega glavarstva izdani listini in sicer:

1.) volivno legitimacijo ali izkaznico in

2.) glasovnico.

Obe te listini izda okrajno glavarstvo in se dostavi vsakemu volivcu v stanovanje.

Legitimacija je ona listina, s katero se volivec na volišču izkaže, da je res upravičen voliti. Na njej je zapisano ime in bivališče volivca, številka dotičnega volivskega imenika, kraj, dan in ura, kdaj se bo glasovanje pričelo in sklenilo. Jako važno je torej, da ta list gotovo dobiš o pravem času v roke; kajti ta list je treba pri volitvi pokazati in če ga kdo ne pokaže, ga komisija lahko izključi od glasovanja. Treba je torej paziti, da legitimacijo dobro hraniš in nikomur nedaš iz rok. — Če bi najpozneje tri dni pred volitvijo izkaznice še ne dobil v roke, pojdi po njo k županstvu, oziroma k okrajnemu glavarstvu.

Glasovnica pa je listina, ki nosi pečat okrajnega glavarstva in na katero zapišeš ime tistega kandidata, ki ga hočeš voliti. — Drugačna kakor taka od okrajnega glavarstva izdana glasovnica je popolnoma neveljavna. Če bi kdo glasovnice pomotoma ne dobil, ali če bi se mu glasovnica zgubila ali pokončala, naj se oglasi za drugo glasovnico pri okrajnem glavarstvu ali županstvu, na dan volitve pa pri volivnem komisarju, kjer dobi novo.

V. Zapiši na glasovnico le to, kar treba, a to prav!

Zato zupiši nanjo natančno in razločno ime, priimek, stan in bivališče kandidata, drugega pa nič! N. pr.

dr. Viljem Schweitzer, odvetniški kandidat v Ljubljani. — Ako kdo ne zna pisati, ali če slabo piše, naj da glasovnico podpisati kakemu popolnoma zanesljivemu človeku, najbolje domačemu gospodu župniku ali kapelanu

VI. Ne pozabi doma legitimacije in glasovnice!

VII. Podpisane glasovnice ne kaži nobenemu nasprotniku!

Nihče nima pravice jo od tebe zahtevati! Liberalni sleparji preže na glasovnice kakor pes na slanino; če le morejo, jih pouzmajo, prečrtajo ime katoliškega kandidata in zapišejo ime liberalnega. Zato bodi oprezen!

Ljudstvo, pozor, roparji so tu!

I. Liberalci hočejo našemu ljudstvu uropati sv. vero.

Kje so roparji, boš vprašalo ljudstvo slovensko? Kdo so ti roparji? No, povem ti ob kratkem: Ti roparji so liberalci! Oni ti hočejo uropati vero tvojih očetov; o tem pričajo liberalne knjige in časniki. Pravijo sicer: Mi nismo proti veri, samo proti duhovnikom! Toda če bi človek hotel umazati roke ter prijemati liberalne spise, videl bi v njih dan za dnevom polno krivih nauk, ki so popolnoma nasprotni naši sv. veri. Pišejo ti liberalci: Mi ne moremo verjeti, da nas je Kristus odrešil; v čudeže njegove ne verujemo, Marijino brezmadežno Spočetje ni resnično itd. Liberalci pravijo: Mi nismo zoper vero, ampak proti duhovnikom — pravijo, in vendar neprestano napadajo napravo Jezusovo, namreč sv. katoliško cerkev in njene pobožnosti. Ne priznavajo besed Kristusovih, ki veljajo tudi škofom in duhovnikom: »Kdor vas posluša, mene posluša, kdor pa vas zaničuje, mene zaničuje.« Ne pomišljajo, da ne more imeti Boga za očeta, kdor nima sv. cerkve za mater.

II. Liberalci hočejo našemu ljudstvu uropati slovensko narodnost.

Ali morda ni res? Saj so se zvezali v želtnem zboru z najhujšimi sovražniki slovenske narodnosti, z nemškimi liberalci, in tudi na Dunaju so se zvezali z liberalnimi Nemci, ki so odpadli od katoliške vere! In Tavčar je na Dunaju očitno rekel, da se v Avstriji ne sme vladati slovensko, ampak liberalno! In liberalci krađejo davkoplačevcem iz žepa denar, ker dovoljujejo vsako leto več tisoč kron

za nemško gledališče, od katerega slovensko ljudstvo nima najmanjšega dobička.

Toda to samo mimogrede, ker v tem oziru glede vere in narodnosti, ti ljudstvo slovensko, liberalce že precej dobro poznaš! Pa še nekaj drugega hočejo sedaj uropati liberalci.

III. Uropati hočejo dobro ime, poštenje našega ljudstva pred svetom!

Oblatiti, slovensko ljudstvo, te hočejo liberalci, razkriti pred svetom kot ljudstvo šnopsarjev, pretepačev, ubijalcev itd. Pa bi rekel kdo: To ne more res biti! Toda počasi, težko je verjeti, pa je vendar resnično. »Slovenski narod«, ta umazanec, je dne 6. avgusta najgrše in najostudnejše napadel pošteno ljudstvo radoljskega okraja in ljubljanske okolice. Tukaj pripisuje kar vsemu ljudstvu celih okrajev šnopsarstvo, nasilstvo, pretepe, uboje itd. Res nekoliko je res hudobnežev tudi tukaj, toda zato nima nihče, tudi ne liberalci pravice, da bi zavoljo posameznih hudobnežev blatil cele okraje pred svetom, da bi blatil pošteno ljudstvo zavoljo nekaterih hudobnežev. Temu, kaj ne da, ljudstvo slovensko, uporekaš! In kar so storili podli liberalci z radoljskim okrajem in ljubljansko okolico, to bodo nadaljevali tudi po drugih okrajih! Med svet bodo trobili tvoje napake, in kar se pregreše posamezni hudobneži, to bodo pripisovali vsemu ljudstvu. Tudi mi nikakor ne odobravamo, če se zgodi kaka hudobija, toda naše mnenje je to, da je treba delati zoper hudobije, nikakor pa jih ne trobiti po svetu, da potem nasprotniki naši kriče: Takile so ti Slovenci! In liberalci obešajo hudodelstva na veliki zvon in jih podtikajo vsemu ljudstvu. Če je liberalcem kaj na tem ležeče, da bi bilo pri nas manj hudodelstev, bi morali delati na to, da se bi hudobneži poboljšali. Pa kako delajo? Podirajo vero, ki edina more človeka poboljšati in ga pripeljati na pravo pot, in jemljejo duhovnikom dobro ime, da jih ljudstvo ne bi poslušalo. In na nekaterih krajih so dosegli, da nekaterih duhovnikov več ne poslušajo, ko jih opominjajo, svare pred pijanostjo, opominjajo h krščanski ljubezni, in ko jih sploh svare pred grehom. Da, ravno liberalci s svojim strupenim hujskanjem proti cerkvi, veri in duhovnikom, s svojimi umazanimi, podlimi časniki, ki navajajo k surovosti — oni so večkrat krivi hudodelstev! Ko bi ljudje poslušali duhovnike, bi nikdar do hudobij ne prišlo. Ravno tisti, ki duhovnike najmanj poslušajo in najbolj zaničujejo, so večji delj največji zlobneži!

IV. Zato proč od roparjev!

Drago ljudstvo slovensko! Zato pa proč od liberalcev, proč od liberalnega časo-

pisja, če hočeš ostati pošteno! — Jeli moreš še spoštovati tako liberalno sodrigo, ki te sama zapeljuje in pohujšuje, potem pa kriči: Ljudstvo celih okrajev je polno šnopsarjev, nasilnikov, pretepačev in ubijalcev? Jeli moreš, če imaš še količkaj ponosa, liberalce, te sramotilce svojega poštenja in dobrega imena, voliti v občinske zastope, šolske svete, v državni in deželni zbor? Če voliš liberalce, pljuješ v lastno skledo! Zato pa, ljudstvo slovensko, pokaži na dan 12. septembra, ko bo treba voliti poslance za deželni zbor, da ne maraš takih zastopnikov, ki te grde in blatijo pred svetom! Pokaži, da ne maraš kot zastopnikov v deželnem zboru libe-ralcev, ki ti hočejo pritisniti na čelo pečat šnopsanja, nasilstev, pretepov in ubojev; voli pa poštene, krščanske može, ki resno hočejo skrbeti za tvojo srečo!

Drobtinice.

V 60 urah iz Evrope v Ameriko. Iz Petrograda se poroča skoro neverojetna vest. Trdi se, da so poskusi ruske vlade z nekim novim pomorskim parnikom dosegli vspeh, da prevozi novi parnik iz Evrope v Ameriko v 60 urah. Ta parnik se lahko rabi za tovorni in osebni promet. Najhitrejši parniki so doslej privozili iz Evrope v Ameriko v petih dnevih in pol.

Proti Marijinemu kipu. Obč. svet v Montpellieru je sklenil odpraviti z glavnega trga Marijin kip. Na protest katolikov obč. svet ni dobil oblastvenega dovoljenja, a kljub prepovedi od strani oblasti je dal obč. svet Marijin kip odstraniti po noči. Potrpljenje katolikov je prekipelo. Več tisoč katolikov je kupilo nov kip ter ga v slovesni procesiji postavilo na mesto prejšnjega kipa. Katoliški možje stražijo kip po noči in po dnevu.

50 kur dá več dobička, nego ena krava. Pred nedavnim je neki strokovni list v Ameriki vspodbujal svoje bravce k premišljevanju, ali ni boljše rediti 50 kur kakor eno kravo. Časnik »Dispatch. of Pittsburg« je navedel slučaj, da je nekemu kmetu dala ena krava za 144 dolarjev mleka; od 50 kur je pa sprejel za jajca 150 dolarjev. Krmljenje krave je veljalo 52 dolarjev, 50 kur pa samo 20 dol.; cena gnoja je bila v obeh slučajih enaka, ali stroški za postrežbo krav so bili veliko večji kakor za postrežbo kur, tako, da se je bolje izplačalo rediti kure nego krave.

✻ Listek. ✻

Slovenski kmet in liberalen „gospod“.

(Povest iz časov zadnjih volitev.)

Oni dan po volitvah je bilo. Gorenjski vlak je drdral po navadi proti beli Ljubljani in veselo žvižgal, kakor bi hotel pozdravljati vrle gorenjske može, ki so stali v boju za vero, dom in cesarja trdno in neomahljivo, kakor njihove visoke skalne gore. Lepo jutro je bilo; videlo se je, kakor bi se celo mrtva narava veselila veličastne zmage katoliških Gorenjcev.

V vozu tretjega razreda je sameval lepo oblečen gospod, star kakih štirideset let. Nanj je ostala brez vpliva krasota lepega zimskega jutra. Čmerno se je držal in jezno meril z očmi železnični voz. Videlo se mu je, da je razburjen. V tej razburjenosti se mu je zgodilo, da je od časa do časa začel glasno misliti: »Prokleti farji! Toliko smo se trudili, toliko denarja izmetali, toliko se lagali, pa vse zastonj, vse zastonj... O ti prokleti kmetavs zarobljeni! Nisi vreden, da te zemlja nosi. Mi smo te hoteli osrečiti, hoteli smo, da ti sije solnce omike, prostosti, ti pa siliš nazaj v farško meglo, ki je taka, kakor naša ljubljanska, da je nikdar ne morejo predreti solnčni žarki... Vse izgubljeno! Drugod gotovo tudi. O ti prokleti farji...«

Vlak se ustavi na postaji v Kranju in v voz stopi gorenjski kmet, mož stare korenine in poštenega srca. Vstopivši gospoda po lepi gorenjski navadi pozdravi. »Morda je pa ta-le eden naših«, si misli meščan? saj nekaj jih je vendar še, ki ne marajo za farje.«

»Bog daj dobro jutro, oče. Odkod pa Vi?«

»Tam-le pod gorami sem doma, pa moram po nekem opravku v Ljubljano.«

»Kaj pa volitve? Koga ste volili pri Vas?«

»Volitve so pri nas prav dobro izpadle. Par glasov je menda dobil tisti liberalac iz Ljubljane, drugi smo pa vsi glasovali za našega Pogačnika. Prav zelo vesel sem, da so se naši može tako dobro držali.«

»Ali Vas ni sram, da hodite za farji in jim ližete pete«, tako se zadere sedaj „olikani“ gospod. »Farški hlapci ste vsi, farški podrepniki, otroci ste, ki imate strah pred farji...«

»Počasi, počasi, gospod! Le nikari tako hudi ne bodite. Saj se lahko zlepa pomeniva. Mi kmetje nismo hlapci naših duhovnikov, pa tudi otroci nismo.

Duhovnike spoštujemo kot božje namestnike in smo jim pokorni v vseh verskih rečeh. V posvetnih nam pa duhovniki še niso nikdar nič ukazovali. Pač pa so nam dajali duhovniki od nekdaj v posvetnih rečeh dobre svete in navodila, kako bi bilo mogoče zboljšati naše gospodarsko stanje. Mi radi poslušamo te njihove svete in se po njih ravnamo. Ravno s tem pa pokažemo, da nismo otroci, ampak može, ker otroci ne marajo dobrega sveta, može so pa zanj hvaležni. Tudi vemo, da nam naši duhovniki le dobro hočejo...«

»Ha, ha! Duhovniki Vam dobro hočejo! Kaka zaslepljenost! Ali ne veste, da duhovniki delajo za svojo malho?«

»Mislimo, da je zaslepljenost na Vaši strani, gospod. Pa ne zamerite, da sem tako rekel. Skušnja kaže, da ravno tisti duhovniki, ki živijo po vašem liberalnem receptu, skrbijo za svoj žep. Tisti duhovniki pa, ki se trudijo za nas kmete, delavce in obrtnike, le praznijo svoje žepe. Jaz poznam več dobrih duhovnikov, ki so že veliko za kmeta storili, sami so pa ostali revni, ker njihova skrb za nas jim napravljala le stroške.«

»Kaj pa bira? Ali ne delajo tu za svojo malho, ko hodijo od hiše do hiše in iz Vaših žitnic polnijo svoje vreče?«

»Menda Vi, gospod, ne živite od samega zraka, in tudi duhovnik na more. Mi jim radi damo tisto malo bire. Zaradi tega, kar mi dajemo duhovnikom, še nihče ni prišel na beraško palico.«

»Ali ne veste, da hočejo farji imeti zopet desetino in tlako?«

»Ali nas imate vi liberalni gospodje res za tako neumne, da nas s tlako in desetino strašite? Saj sem Vam že povedal, da nismo otroci. Bavbav je samo za otroke.«

»No, če ne marate nič varjeti, pa pustite. Če ste tako zaverovani v farje, pa bodite, saj je to vaša škoda. Tega pa vendar ne morete opravičevati, da se duhovniki tudi v politiko vtikajo. V cerkvi naj ostanejo!«

»Zakaj pa ne tudi v politiko? Duhovniki so državljani, kakor Vi in jaz. Če se smete vtikati v politiko Vi, zakaj ne tudi duhovnik?«

»Že, toda politika omadežuje sveti duhovniški poklic.«

»No, če je politika tako grda reč, jo pa še Vi pri miru pustite. Duhovniki so, kakor pišejo Vaši listi, že itak vsi črni, se torej ne moreje več umazati. Vi liberalci ste pa čisti, kakor sneg, zato pustite „nečisto“ politiko.«

Liberalni gospod ne ve, kaj bi dejal. Jezno pogleda skozi okno in spusti nekaj „kroftnih“ kletvic v jutranji zrak, potem se pa obrne zopet h kmetu

„No, oče, to so Vas vse farji naučili. Če ste tako bedasti, pa verjemite tem črnuhom. Jaz pa jih zaničujem iz dna srca te hinavce, te prešestnike, te odiruhe, te hudiče, ki bi radi vse pod se spravili, bi radi celi svet vladali...“

„Slišite gospod, to je pa že preveč. Jaz ne pustim, da bi se v moji družini tako govorilo o duhovnikih. Vsaka hiša ima svoje stranišče, vsak stan svoje smeti. Tisti pa, ki po teh smeteh brskajo, so drekobrbi ali smrdokavre. Tako sem pred kratkim neke bral, in je prav pisano. Pod se pa pa duhovniki ne marajo ničesar spraviti, ampak bi radi ves svet spravili le pod vladu Kristusovo. Zato se trudijo, zato bore. In prav zato jih liberalci sovražite. Vsi drugi vzroki Vašega sovraštva do duhovnikov so izmišljeni. Duhovniki hočejo, da bi povsod vladal Kristus, kakor so nam škof pisali, hočejo, da bi bilo domače in javno življenje in delovanje vravnano po božjih in cerkvenih zapovedih. To hočejo in nič drugega, in Vas samo to boli in peče. Žalostno, da moram jaz, priprosti kmet, take reči razlagati tako učenemu gospodu.“

„Jaz ne potrebujem nobenih naukov od takega zarobljenega, mračnjškega kmeta kakor ste Vi. Kmetje ste še vsi v farških verigah in morate plešati, kakor Vam farji godejo. Hvala Bogu, da smo že blizu mesta. Na kmetih je še vse tema, v mestu pa nam sveti že solnce zlate svobode in prosvete. Le imejte vi farški sužnjiki svojih šest nazadnjaških poslancev, mesta so pa naša, in naši poslanci bodo drugačni možje, kakor so vaši. Sam dr. Tavčar je za sto vaših.“

„Čudni ljudje ste vi liberalci. Vedno zabavljate čez duhovski denar, ko vendar dobro veste, da bi brez duhovskega denarja tudi dr. Tavčarja ne bilo. Čudni ljudje ste vi. Nam očitajte, da smo otroci, ker poslušamo modre svete svojih duhovnikov, vi pa slepo hodite za dr. Tavčarjem in njegovim generalnim štabom. Tavčarjev Malovrh vas kakor kužke na vrvi vodi okoli. Kaj je bolj častno, poslušati svet modrih duhovnikov, ali biti kužek Malovrhov? Mi verjamemo duhovnikom, ko so nas prepričali z resničnimi dokazi; vi verjamete Malovrhu, ne da bi od njega zahtevali dokazov. Zadostujejo vam laži „Slovenskega Naroda“ in „Rodoljuba“. Vsi ste verjeli Malovrhu, da je že cela Kranjska liberalna. Sedaj vam pa številke jasno govoré, koliko je resnice na tem.“

„E kaj številke,“ se zadere liberalni meščan, „bodo pa 1. januarja prihodnjega leta številke drugače govorile. Mi meščanje smo in ostanemo odločni liberalci.“

„Vaša glava, vaš svet. Ostanite, kar hočete. Jaz le toliko pravim, da bo za naša kranjska mesta

velika nesreča, ako bodo v njih številke drugače govorile, kakor po deželi. Mi imamo sedaj šest poslancev, vi jih boste imeli v najboljšem slučaju tri. Kam bomo prišli, če jih bo šest vleklo na eno stran, trije pa na drugo? Dalje hočete vi liberalni meščani s svojimi tremi kandidati napovedati „kontra“, kakor pravijo tisti, ki na karte igrajo. No, mislim, da bi bilo za vas bolj pametno, če se ne spustite z nami v boj, ker ne vem, kdo bo imel več škode v tem boju, vi ali mi. Tudi je nam kmetom sv. vera več, kakor vse drugo na svetu. Vi liberalci nam hočete to vero vzeti. Zato ste postavili v Ljubljani za kandidata moža, ki je že na vse mogoče načine blatil naš najdražji zaklad, sv. vero in njene služabnike. Takega moža voliti za poslanca se pravi vero zatajiti. Kdor ž njim drži, ni nič boljši, kakor on. Prihodnje leto bodo volitve za deželni zbor. Takrat bomo kmetje zopet pokazali, da med nami seme liberalizma nima pravih tal. Liberalizem povsod že mečejo med staro šaro, vi ga pa tako povzdigujete. Nazadnjaki ste, ne naprednjaki...“

„Molči, prokleti kmet zarobljeni, hlapec farški, mežnar hudičev...“ Tako je olikani meščan — morda je bil celo generalnega staba — izbruhal vse psovke, kar jih je doslej iznašel Malovrh in njegova šola. Ne vem, kaj bi se bilo še zgodilo, da se ni ustavil vlak. Jezno je izstopil meščan in se odpeljal s kolo dvora. Kmet pa je šel po svojih opravkih.

Dolenjski in notranjski kmetje, ali Vam ni všeč ta značajni in odločni gorenjski tovariš?

Dopisi.

Od Sv. Martina pri Slovenjigradcu. Red za škofsko obiskovanje je v Lavantinski ali Mariborski škofiji že od nekdanj vravnar tako, da se svetatvo potrdi ali sakrament sv. birmе po vseh župnijah podeli v obdobju šestere let. Zadnji čas so pa razmere v dekanovini ovokrajni onemogočile držati se navadnega reda. Leta 1889 se je ljudstvo pripravljalo za redni prihod Višjepastirstva. Toda mil. gosp. knezškof dr. Stepišnek morali so se namesto k nam podati žalibog na bolniško, oziroma celo na smrtno posteljo. Blagej duši svetila večna luč! Čez nekoliko mesecev za tem je ljubi Bog pokojniku dal naslednika v osebi mil. gospoda dr. Napotnika. Ta je sledeče leto napovedal svoj prihod, pa namero je za branila otročja bolezen, ošpički Delitev svetstva potrdi se je odložila na pozneje. A da se pokvarjeni navadni red zopet vravnar, iz tega razloga je sedaj od „zadnje birmе“ še le četrto (ne šesto) leto, od pred zadnje in do zadnje pa je medčasje trajalo pet (ne

šest) let. Tudi letos je za »birmo« v juliju določeni čas moral se preložiti za mesec avgust. Milostljivi gospod knezoškof so si namreč povodom službenega obiskovanja pred nekaterimi leti nalezli v noge protin. Bolezen jih včasih hudo muči. V juliju je zdravnik visokemu bolniku prepovedal vsako gibanje. In vsled tega se je »birma« pri nas preložila. Ali razmere bolnika siloma naganjajo iz postelje. Tako je n. pr. letos ob času posvečevanja novomašnikov bolnik sv. mašo služil pri oltarju sedeč na stolcu. Gospod je na delo navajen, in vsled tega še zdravnika, ki mu seveda želi dobro, ne mara popolnoma ubogati. Ovadjivi dopisnik je n. pr. zvedel tudi to-le: Oni dan je zjutraj zdravnik bolniku zapovedal, da naj ostane v postelji. Ko se je zvečer zdravnik vrnil, našel je bolnika v postelji, kakor ga je bil zjutraj zapustil, ali — bolnik je med tem celi dan pri tizi sedel in delal, ker zdravi duh noče bolnemu trupu dovoljevati potrebnega počivanja. Tudi odhod k nam je zdravnik poskusil zopet zabraniti, a bolnik se ni dal pregovoriti ter je vso odgovornost glede zdravstvenega stanja prevzel na lastno (se)no skrb, češ, naj nihče ne dolži zdravnika. In dne 3. avgusta zvečer je visoki gost prišel v področje dekanovine Staritrq, zvečer dne 6. avgusta pa je našo župnijo doletela sreča, da smo pozdravili častitljivega prišleca, v kolikor nam pač to dopuščajo naše razmere. Darežljivi župljani so v spomin na »sveto leto« in pa v spomin na »letošnjo birmo« dali prenoviti poljsko kapelico. Tukaj smo pričakali Višjepastirja. S primernimi nagovori so ga lepo pozdravljali gospodje: knezoškofovski svetovalec in nadžupnik Lenart v imenu farnikov, župana Rotovnik in Vavkan za politične v župnijo spadajoče občine, nadučitelj Šalamun za šolstvene stranke, a mala Krevh posebič v imenu šolarjev. Prevzvišeni gospod je za vsaki pozdrav imel prijazen odzdrav. Za tem je blagoslovil imenovano kapelico. Moleč prišli smo v cerkev. Tu se je odlikoval gospod Merkač s svojim pevskim zborom, pa tudi g. kateket Šket z učenci. Zvečer so se po hribih žarili kresi ter so razganjali nočno temo. Drugi dan pa je mil. gosp. knezoškof v naši cerkvi iz naših duš preganjal temoto duhovno, ko je za župljane služil sv. mašo, pa jim lomil kruh besede Božje, potem še hodil po cerkvi in osebno izpraševal katekizem. Kakor snoči otroci, podobno so danes odrasli župljani spričali, da so v krščanskem nauku prav dobro poučeni. V pogledu na to so pohvalo in zahvalo želi vrli župljani, pa za vse dobro zavzeta dušna pastirja tukajšnja. Potem je 207 otrok vzprejelo svetstvo potrde. Tako je od osmih pa do prve ure popoldne, t. j. skoz pet ur, da nekoliko minut odšteješ, Prevzvišeni gospod zaporedoma stal na nogah. In v očigled tega se pač ne smemo čuditi,

če že itak boleče noge ne morejo postati zdrave. Po končanem svetem opravilu se je gospod še spred oltarja obrnil proti nam ter za slovo rekel, da so danes naši otroci postali »martini«, t. j. vojaki, namreč vojaki Kristusovi, naj to ostanejo po vzgledu župnijskega zavetnika ali patrona sv. Martina, tega svetnika naj si pa za vzgled vzamejo tudi vsi drugi otroci, hlapci in deklet, vsi podložniki, stariši in gospodarji, vsi predpostavljenci, mi vsi. Tudi sebe je visoki govornik priporočal našim priprošnjam. Konečno podelil nam je višjepastirski blagoslov ter zapustil hišo Božjo. Mi pa smo brez malega vsi ostali še pri tihi sv. maši, po službi Božji smo izpolnili pridigarjevo željo in smo na predlog nekega predmolilca pred razhodom za danes skupno odmolili molitev za neutrudljivega knezoškofa. Ljubi Bog vliši naše prošnje!

V Ljutomeru so, kakor se nam poroča, letos imeli izredno sveto mašo dvakrat, namreč: Dne 23. julija je tam »srebrno« sv. mašo služil č. gospod Karba Matija, knezoškofijski duhovni svetovalec in župnik v Zrečah pri Konjicah, odkoder je bil prišel obiskat svojega očeta, da v rojstveni hiši obhaja petindvajsetletnico duhovništva; dne 15. avgusta pa je č. g. Rautar Jakob popeval »novo« sv. mašo.

Iz Davče. — Velika slovesnost bo v Davči dne 1. septembra na angelsko nedeljo. Ta dan se bode blagoslovil nov oltar. Kaj Davčarji nov oltar? Od kod pa? No, se ve! Imeli smo dolgo le samo oltarno mizo. Na občno željo pa nam je naredil Andrej Lavrenčič čeden kameniti oltar v občno zadovoljnost in po nizki ceni. Veliko je bilo veselje, ko smo ga vezili. Prišel nam je do Škofjeloke po železnici. Od tam so ga nam razni vozniki iz Selške doline pripeljali na Zalilog — zastonj. Bodi jim tukaj izrečena javna zahvala in Mati božja jim povrni! Od Zalegaloga pa smo ga spravili v Davčo; rabili smo za to kakih 60 parov volov. Mati božja nam je pomagala, zato ni bilo nobene, tudi najmanjše nesreče. Ko so vozniki pripeljali na hrib oltar, razlegalo se je veselo vriskanje daleč na okrog. Bolj ko je bil star, bolj je vriskal in marsikateremu so igrale v očeh solze čistega veselja. Dne 27. junija bil je oltar postavljen in zopet smo z glasnim streljanjem iz topičev naznanili svetu, da se nam je izpolnila naj gorečnša želja. Najraje bi bili imeli blagoslov koj prvo nedeljo po tem. Pa tlak okolu oltarja in svetniki, ki smo jih naročili, mudili so nas tako dolgo. Sedaj je pa vse končano.

Zato pričakujemo, da bo ta dan zares slovesen. Kdor hoče videti, kako se Davčarji tega veselimo, naj pride ta dan med nas!

Iz Ribnega. — Dne 10. avgusta so posebno veselo in slovesno zapeli trije lepo ubrani, pred

dvema leti novi zvonovi ribenski: oznanjali so prihod višjega pastirja v novo župnijo ribensko. Naslednji dan se je vršilo po presvetlem knezoškofu slovesno umeščenje prvega župnika župnije Ribno: veleč. g. Jožefa Prištova, nato pa sv. birma. Vse se je vršilo tako slovesno in dostojno, da Ribenci ne bomo zlepa pozabili tega pomenljivega dneva, toliko zaželenega za naš ribenske farane. Težko, dolgo smo čakali, ali naposled smo pa z božjo pomočjo vendarle dočakali svojo lastno župnijo. Zato najprej čast in hvala Bogu! Res je bilo precej stroškov, toda vse to radi pozabimo, samo da se nam je izpolnila naša želja. Zlasti pa smo hvalo dolžni našemu preč. g. župniku, katerim pravzaprav gre prva in glavna zasluga, da se je sploh fara ustanovila. Koliko časa že so skrbno in neumorno pripravljali pot za novo faro, nabirali denar, pa tudi sami veliko žrtvovali. Nemogoče je skoro misliti, da bi se dobil kak človek, ki bi ne odobral tega. In vendar se je našlo človeče, ki je zneslo smrdljivo jajce in je poslalo v še bolj smrdljivo gnezdo »Slovenskega Naroda« in vernega mu sinčka »Gorenjca«. Naj si zapomni nesramni dopisun to-le: 1.) On ni mož za to, da bi s svojim podlim pisarjenjem mogel pri Ribencih zmanjšati spoštovanje in zaupanja do župnika, 2.) najlepo molči o farških davkih, ker ravno on in njegovi sodrugi jih najmanj poznajo; 3.) varčevanja nas ne bodo učili močje, katerim vkljub temu, da nočejo ničesar prispevati za cerkev in duhovnike, gre njihovo gospodarstvo rakovo pot. Gospodu župniku pa kličemo: Bog Vam tisočkrat povrni Vaš trud in Vas še mnogo let ohrani ribenski fari v blagor in ponos!

Ajdovec. Blagovolite sprejeti v cenjeni »Domoljub« nekaj vrstic o slavnostih, ki so se vršile pri nas 21. in 28. julija t. l.

21. jul. daroval je v tukajšnji cerki novo mašo domač rojak veleč. gosp. novomašnik Frančišek Vidmar iz Podlipse. Ker je ta slovesnost med Slovenci nekaj naroden praznik, zato je prihitelo od blizu in od daleč veliko ljudstva v Ajdovec, prišlo je tudi g. duhovnikov sosedov in tovarišev ter nekaj bogoslovcev, ki so spremljali gospoda slavljenca k oltarju; med njimi je bil tudi nevtrudljivi starček gospod kanonik Mihael Tavčar, žužemberski dekan. Cerkevno petje je preskrbel domač organist, kateremu so pomagali trije bogoslovci.

Ob 10. uri se je pomikal sprevod iz župnišča v cerkev, kjer je času in slavnosti primerno govoril Jan. Plevanič, soteški župnik, ter v krepkih in jedratih besedah razvijal resnico: »Ta je v padec in v odrešenje mnogim v Izraelu.« Ostale bodo lepe besede še dolgo v spominu.

Po novi maši smo spremili gospoda slavljenca

na njegov rojstni dom, kjer nas je prijazno pogostil in kjer nam je hitro potekal čas v družbi prijateljev in prijaznih gostov.

Teden pozneje, 28. jul. praznovala se je pa v tukajšnji župni cerkvi izvenredna slovesnost, katera se na Kranjskem gotovo ni obhajala že več kot sto let ne, torej bi lahko rekel, da je ta slovesnost znamenita ne samo za naš kraj, temveč za celo deželo. Bila je zjutraj ob 6 uri zlata maša, katero je daroval veleč. gospod zlatomašnik Frančišek Grivec, tukajšnji rojak, ob 10. uri pa je pristopil prvič k oltarju njegov nečak Frančišek Grivec, ki je doma v ravno isti hiši. Ta izvenredna slavnost je privabila brezštevila ljudi od blizu in od daleč, celo z Gorenjskega, iz Lahovč, kjer biva sedaj gospod zlatomašnik, prišli so nekateri. Devetnajst duhovnikov je spremljalo slavljenca, med njimi sedem duhovnikov ajdovških rojakov, ki so se potrudili, da povišajo današnjo slovesnost. Petje so vodili gospodje bogoslovci pod spretnim vodstvom gospoda Frančiška Kimovca. Zjutraj je govoril gospodu jubilanu domač župnik in sicer o časti, v katero povzdigne Bog duhovnike in o časti, katero daje duhovnik Bogu. Slavnostni govornik ob 10 uri pa je bil veleč. gosp. profesor dr. Jos. Marinko, kateri je v prelepem in jedratem govoru in v znešenih besedah povedal, katere dobrote deli Bog ljudem po duhovnikih.

Domačo veselico smo imeli v rojstni hiši v Vel. Lipovcu, litanije pa so bile popoldne v podružnici na Selih.

Veleč. gospod zlatomašnik je podaril za to slovesnost prekrasen mašni plašč, katerega je rabil sam prvi pri slovesnosti, drugi pa njegov nečak novomašnik. Z ozirom na ta dogodek je napravil gospod slavnosten govornik dr. Marinko prelepo napitnico, ter porabil dogodek iz sv. pisma, ko je prerok Elija zapustil preroku Elizeju plašč, s katerim je delal čudeže. Kakor je gospod jubilant izročil plašč svojemu nečaku, da ga je rabil pri presy. daritvi, tako naj bi mu navdehnili tudi onega mladeniškega duha in duhovske gorečnosti, katero ima sam še pri tako veliki starosti, — ob enem pa naj dobri Bog porosi nad oba gospoda slavljenca obilo blagoslova in milosti.

Prijetne so bile ure, katere smo preživeli pri tej slovesnosti, kjer so se starejši gospodje spominjali znamenitih dogodkov iz svojega življenja, kjer pa so tudi spoznali resnico psalmistovih besedi, [ki so bile napisane nad mizo gospoda slavljenca:

Kako je prijetno, kako je ugodno,
Če bratje so složni, ljubezni podoba.

Za dežjem solnce mora biti, za veseljem žalost priti, pravi že pregovor, in ta se je ravno za našo župnijo popolnoma uresničil. 4. avgusta, torej 14 dni

pozneje, ko smo bili vsi veseli zbrani na Podlipi, nas je nepričakovano zaklical plat zvona, naznanjajoč nam, da na Podlipi gori. Iz vseh vasi so prihiteli ljudje na pomoč, nosili vodo, polivali, trgali strehe, pa niso mogli ustaviti ognja, upepelil je osmero gospodarjem 41 poslopij, nekaterim vse letošnje žito in mrvo, ker so bili že spravili pod streho. Zanetili so baje otroci, ki so se igrali s žvepljenkami. Oj ti nesrečna igrača!!

Nesreča pa navadno ne ostane sama. Tudi tu se je tako zgodilo. Pri ognju je marljivo pomagal tudi sedmošolec Ignacij Piro, na katerega je priletela voda, s katero so polivali. Prehladil se je, čez dva dni vlegel v posteljo in v petek 9. avg. v groznih bolečinah previden s sv. zakramenti umrl. Bil je nadebuden mladenič, lepega in prikupljivega vedenja ter zelo marljiv in priden dijak, gojenec aložnik. Za njim žalujejo stariši, ki so si pritrgovali zadnje grizljeje, da bi ga izšolali in da bi jim bil v starosti v podporo. Toda bila je volja božja, da se je preselil v večnost.

Kako priljubljen je bil pokojnik vsem župljanom, pokazal je res veličasten pogreb. Prišel je aložniški prefekt gospod dr. Jos. Gruden iz Ljubljane, kateri je v spremstvu domačega župnika in dobrniškega gospoda kapelana Jeriča vodil sprevoz in pokojnika pokopal. Vdeležili so se pogreba tudi društveniki Marrijine družbe. Upamo

da vid'no v raju večnem se
nad zvezdami!

Iz Žužemberka. Lanske državnoborske volitve so pokazale, da biva v Žužemberku in v vseh sosednih župnijah verno, cerkvi udano ljudstvo. Izjemo dela le majhna peščica liberalcev, med katerimi je tudi dopisnik »Slov. Naroda« in »Rodoljuba«.

Da bi temu dopisniku odgovarjal, mi ni niti na um prišlo; in če mu danes odgovarjam, naj si nikar ne domišlja, da to storim radi njega; ve naj, da so te vrstice pisane le za naše dobro ljudstvo, ki pridno prebira »Domoljuba«, da zve, kdo so oni, ki se zbirajo okrog »Rodoljuba«, in zoper koga bo moralo iti dne 12. septembra v volivni boj.

Preskočimo vse laži, ki jih je tekom enega leta prinesel »Slov. Narod« iz Žužemberka, oglejmo si le dopis v Rodoljubu z dne 1. avg. t. l. Po tem dopisu se sodijo lahko potem vsi. V tem dopisu je le to resnično, da je iz Žužemberka in da se je tu ustanovilo »slov. kat. izobraževalno društvo.« Vse drugo je zlagano.

Najprvo se spravi dopisnik na moje govore v cerkvi, ter pravi, da se ljudje nad menoj pritožujejo ker ne povem ničesar, kar bi zanimalo. — Rad verjamem, da dopisnika, če sploh pride v cerkev, ne zanima, če sliši govoriti o odpustkih, o sv. letu itd.

Kajpada, to je za take vrste ljudi predolgočasno. — Predrznost je le to, da si dopisnik upa pisati, da ljudem ni všeč, če nje mu in še nekaterim njegovim tovarišem ni všeč. Res smešno! Od kdaj pa je peščica naših liberalcev naše ljudstvo?

In kako piše »Rodoljub« o pridigah v cerkvi? Kar govori pridigar na leci, to je za dopisnika le samo kvašenje, upitje, trobentanje, farbanje ljudi in kdo ve kaj še, le božja beseda ne. Dopisnik naj vendar pove, kdo ga je postavil za sodnika nad cerkvenimi govori.

In kako govori »Rodoljub« dopisnik o duhovnikih? — Duhovniki smo tem ljudem — da rabim njegove besede — le posvetni hujskači, največji krivci, farovski maziljenci, lažniki, najpodlejši lažniki, nevredni, da stopimo na prižnico, krivi preroki itd. Še cigana bi se pošten človek ne drznil tako oblatiti, kakor to delajo ti ljudje z duhovniki. In sedaj glejte hinavščine! Dopisnik svetohlinsko zavija oči proti nebu in trdi, da je s svojo lepo družbo kristjan. — Res, če taki kristjani niso volkovi v ovčjih oblekah, potem res ne vem, kje naj jih iščemo.

Dopisnik trdi, da sem neko nedeljo začetkom julija začel kvasiti o volitvah. O volitvah letošnjo leto nisem še nikdar imel govora, najmanj pa začetkom julija. Dopisnik dolži druge, da spe, pa je menda le on spal, če je bil sploh v cerkvi. Mogoče je, da sem pred julijem kdaj mimogrede omenil kaj o volitvah, a da bi jaz priznal, da se pri volitvah prav nič ne gre za vero, to je prav tako gorostasna laž, kakor je ves dopis le zbirka grdih laži. Dopisnik, ki tako zavestno govori, naj vendar pove onega poslušavca, ki bo potrdil njegovo trditev. Rad bi vedel onega, ki je tako dobro poslušal in si tako dobro zapomnil.

(Konec prih.)

Iz raznih strani. Na Golem vrhu (žup. Lučine na Gorenjskem) je udarila strela v hlev Ant. Oblaka zažgala v hipu vse poslopje. Pogorela je tudi hiša. Škoda se ceni do 4000 glđ., ker je lastniku razven hiše in hleva zgorela tudi kašča, dve govedi; po ena mlatilnica, slamoreznica, 7 vozov in obilo drugega raznega kmečkega orodja in vsa nad velikim hlevom dosedaj posušena in shranjena krmaza 27 goved. Nesrečnemu pogorelcu je strela dosedaj že v tretjič užgala! Zavarovan ni bil. Odstopil je že menda lansko jesen od neke zavarovalnice in nameraval k drugi pristopiti, a z neprevidnim odlašanjem zamudil je pravi čas in tako sam si zakrivil sedanjo svojo obšutno škodo. Ostal mu je le kozolec — od pogorišča bolj oddaljen. — Z Gore nad Idrijo nam pišejo: Strela je užgala 16. t. m. posestniku Cajnarju v Idriški opoldne hlev, ki je bil takoj v plamenu, a poleg stoječim kozolcem vred. Ker je posestnik bolj na samem, zato ni bilo prvi hip zadostne pomoči. K sreči je bil

na licu mesta istodobno žandarm iz Godoviča, ki je v odsotnosti gospodarjevi pomagal res junaško oteči živino iz hleva. Zgorel je najboljši vol, ki je bil omamljen od strele, vsa krma in poln kozolec pšenice ter štirje vozovi naloženi s pšenico, dalje mlatilnica, slamoreznica z gepelnom in vse gospodarsko orodje. Škoda se ceni na 4000 kron. Posestnik je bil zavarovan za malo svoto. — Srela je ubila na Veliki Šmaren popoldne neko priletno dekle nad Kožljekom pri Begunjah. Na glavi jej je strgala ruto in na eni peti škorn. Bila je isti dan pri sv. obhajilu ter tako šla pripravljena s tega sveta. Tudi je bilo nekoliko toče, ki pa ni napravila posebne škode. — V neki vasi blizu Kočevske Reke je 16. avgusta dopoldne strela ubila 37letnega posestnika J. Bartelme. Strela je prišla skozi dimnik v vežo in od tod v sobo, kjer je bila zbrana družina. Ednega otroka je omamila. — Na pašniku blizu Lahine je 14. t. m. okolo 6. ure zjutraj ubila strela 44letnega samca J. Želko, iz Lahine, ko je pasel živino. Stiri metre od njega stoječega Pet. Plavca je strela omamila.

Iz Dragomela. Pri nas sta napravila posestnik Franc Škerbinc in njegova žena lepo kapelico, ki je bila dné 30. junija posvečena v čast Naši ljubi Gospé presv. Jez. Srca. Lepa je bila slovesnost, ko so fantje in dekleta Mater božjo spremljevali z ubranim petjem iz Kamnika do Dragomela. Kapelica bodi v znamenje, da naše ljudstvo res z otroško ljubeznijo časti prečisto Devico Marijo. Prisrčna zahvala gorejšnjima dvema dobrotnikoma, vsem delavcem in sosedom, ki so kaj pomagali pri kapelici, fantom in dekletom za petje, zlasti pa preč. gosp. župniku od sv. Jakoba ob Savi, ki so kapelico blagoslovili. Vse v čast božjo!

Iz Martinvrha. Naša vas je silno oddaljena, visoko med hribi; hiš šteje 59, a so tako daleč vsake sebi raztresene, da spadamo pod tri duhovnije. In vendar je spak zanesel tudi med nas liberalni duh in njegovega preroka, prilizenega »Gorenjca«. Toda pri nas se ravnamo po lepih zgledih iz tistih krajev, kjer tako robo mečejo v peč. Dragi »Domoljub«! tebe imamo pa jako radi. Enajst naročnikov je pri nas, ki te vsi težko pričakujejo, da prideš. Tudi v prihodnje ti hočemo zvesti ostati; kakor zadnjič za državnozborske volitve, tako hočemo tudi sedaj pri deželnozborskih volitvah poslušati tvoj glas, ker vemo, da nam vedno prav svetuješ! Liberalci s svojimi umazanimi čenčami naj se pa gredo solit!

Iz Mavčič. Dné 21. tega m. izročili smo materi zemlji telesne ostanke nam vsem nepozabnega in za naš blagor tako vnetega dušnega pastirja prečastitega g. Prežljaja Matevža, župnika-zlatomašnika, knezoškofijskega svetovalca ter častnega občana naše občine, mnogozaslužnega, osemdesetletnega starčka. Bolehal je pokojnik že dolgo časa. Celih osem mesecev ni

mogel redno opravljati službe božje, ampak so ga večinoma nadomestovali dč. oo. kapucini iz Škofje Loke. Vendar nismo pričakovali, da ga nam bode božja previdnost tako nepričakovano odvzela. V nedeljo, 18. t. m., dan pred njegovo smrtjo, ni nihče mislil in tudi slutil ne, da bode drugi dan že na mrtvaškem odru. Domači cerkovnik je čul že dalje časa vsako noč pri njem in mu stregel, tako tudi zadnjo noč. Ob 4. uri zjutraj, ko je šel zvonit dan, prosil ga je rajni g. župnik, naj potem nekoliko počije, češ, da bode tudi sam malo zaspal, ker je truden. In res, g. župnik je zaspal, toda zaspal za — vedno. Ko se je cerkovnik vrnil ob 6. uri k njegovi postelji, našel ga je mrtvega. Zadel ga je kap na sree. Kakor blisk raznesla se je ta žalostna novica po župniji in marsikatera solza je pritekla iz oči faranov. Vse je bilo žalostno, ker vedeli smo, kaj smo izgubili z njim. Kako priljubljen je bil pokojnik svojim duhovnim sobratom, pa tudi nam župljanom, to priča njegov veličasten pogreb. Zbralo se je 20 dč. gg. duhovnikov iz sosednjih župnij, nekaj pa tudi bolj oddaljenih, in brez dvoma bi se jih bilo udeležilo še več, da ne bi bili zadržani po duhovnih vajah, ki so se jih udeleževali v Ljubljani. Priljubljen je bil pa tudi svojim ovčicam, katere je pasel dolgih 33 let. Vse, mlado in staro, spremilo je pokojnika z žalostnim srcem na pokopališče. Pogreb vodil je preč. g. Koblar Anton, dekan kranjski, ki je opravil zanj sv. mašo z asistenco in imel tudi ginljiv govor, v katerem je na kratko omenil delovanje pokojnikovo, ga priporočal nam župljanom v pobožno molitev in blag spomin, nam bolj natanko razložil resnico besedi sv. pisma: »Ne veste ne ure ne dneva, kdaj Gospod pride.« Ljudstvo je skoro med celim govorom na glas jokalo, kar kaže, kako priljubljen nam je bil pokojnik. In kako bi tudi ne žalovali za njim? Saj je bil on ves vnet za svojo foro, ljubil jo je, kakor ljubi ženin svojo nevesto in jo ni hotelj zapustiti do zadnjega dihleja vkljub visoki starosti in dolgotrajni bolehnosti, če tudi bi bil to po vsej pravici lahko storil in stopil v pokoj. Toda želel je vedno, nas ne zapustiti, dokler ga Bog k sebi ne pokliče. Koliko dobrot nam je delil celih 33 let, kar je bil med nami ne samo dušnih, ampak tudi telesnih, ni mogoče povedati. Vedno in povsod je pomagal, kjer je čutil potrebno in to vse le bolj na skrivnem, ker ni hrepenel po človeški hvali, ampak pričakoval plačila vedno le od Boga, katero že vživa sedaj v nebesih. In kako je skrbel za olepšavo hiše božje! Koliko je izdal iz svojega premoženja za farno cerkev, to vé le Bog. Mi župljani dobro čutimo, kaj smo z njim izgubili; nikdar ga ne bomo pozabili in ga tudi pozabiti ne smemo, ker to bi bila grda nehvaležnost, ampak spominjati se ga hočemo v molitvi, zlasti pa tudi s tem, da se

bodemo ravnali po naukih, katere smo sprejeli od njega. — Bog nam daj kmalu zopet novega dušnega pastirja, katerega tako potrebujemo. Pokojnika pa priporočamo vsem bravcem »Domoljuba« v pobožno molitev. Naj v miru počiva blaga duša!

Hvaležni farani.

Slovenski novičar.

Še enkrat: pozor na volivske imenike! — Iz raznih krajev dohajajo poročila o zelo pristransko sestavljenih volivskih imenikih. Po več občinah so morali naši reklamirati volivno pravico za 30 in tudi 50 naših volivcev. Pri mnogih so napačno vpisana imena in bivališča. Zato še enkrat opozarjam o: kjer so volivski imeniki še razporejeni na upogled, jih pazno pregledajte in če treba, takoj reklamirajte!

Te dni se razpošilja knjižica: Malo politično ogledalo, raznorodnim volivcem v preudarek. — Izdal osrednji volivni odbor katoliško-narodne stranke. — V tem ogledalu vsakdo lahko jasno vidi, kakšna je liberalna stranka in kakšna katoliška. Kdor pazno prebere knjižico, se mora s studom odvrniti od propadle liberalne stranke. Somišljeniki, glejte, da dobite knjižico kar se da veliko bravcev!

Shod dr. Ivana Šusteršiča dne 11. avgusta v »Kat. Domu« v Ljubljani se je vršil ob velikanski udeležbi. Sosebno častno so bili zastopani ljubljanski vrli in značajni okoličani, ki so prihiteli na shod z mnogimi župani in obč. zastopi. Shod se je vršil ob velikem navdušenju navzočnih volivcev, ki so govor dr. Šusteršiča opetovano prekinili z gromovitim odobravanjem. Dolgo časa trajajoče odobravanje je sledilo izvajanjem g. poslanca o liberalnih spletkah proti njegovi osebi v drž. zboru. Volivci so soglasno odobrili, da g. poslanec ni odložil mandata. Zaupanje volivcev je bilo g. poslancu zatrdilo, da je naredil prav. Gospod poslanec je v svojem govoru naštel tudi nekaj vladnih dejanj, iz katerih bi se dalo sklepati, da vlada glede bodočih deželnozborskih volitev podpira liberalne težnje, ter je ob burnem pritrdjevanju zahteval od vlade najstrožje nepristranosti, kajti v nasprotnem slučaju naj bo vlada prepričana, da deželnega zbora ne bo! Katoliško-narodni poslanci bodo znali najodločneje braniti koristi in pravice ljudstva!

Liberalni prvaki in učiteljstvo. Naši liberalci pritiskajo zopet z vsemi sredstvi na učiteljstvo, da bi zanje opravljalo pri bodočih deželnozborskih volitvah agitacijska dela. Kakor pri zadnjih deželnozborskih

volitvah tudi to pot hočejo liberalci učiteljstvo zopet izkoriščati, oni hočejo, da se učiteljstvo zopet postavi v boj proti ljudstvu, oni hočejo, da bi učiteljstvo opravljalo na deželi hlapčevska dela liberalizmu. Za tem liberalnim hujskanjem učiteljstva na katoliško-narodno ljudstvo pa ne tiči prava odkritosrčna ljubezen do učiteljstva, pač pa mnogo sebičnosti in drugih takih čednosti. Koliko časa so naši liberalni prvaki ropotali, da vsaj v deželni zbor mora priti zastopnik učiteljstva. In sedaj? Vse okraje so liberalci sami posedli in učiteljstva še prav za prav vprašali niso. Mestne okraje so si liberalni prvaki zopet razdelili sami med seboj. Vprašamo zopet: Zakaj liberalci v svoji »brezmejni« ljubezni do naprednega učiteljstva ne kandidujejo nobenega učitelja v mestih, kjer »upajo« na zmago. Tako bi najlažje napredno učiteljstvo prišlo do besede v deželnem zboru, a liberalci učitelje potrebujejo samo za — agitacijo, za drugega pa nič. »Napredni« slovenski učitelji, ali ste slepi?

Somišljeniki, bodite na straži! Dr. Tavčar je na svojem volivnem shodu v Novem mestu rekel: »V boju med katoliško-narodno stranko in liberalno stranko prišla je kriza (to je: odločitveni trenutek). Odločila se bode prideželnoborskih volitev.« Somišljeniki! Te besede liberalnega voditelja naj Vam bodo v bodrilo k podvojenemu delovanju in naporu, ko stopate v volivni boj zoper liberalne rovarje! Le možato in požrtvovalno naprej v odločilni boj za poštena katoliško-narodna načela, v boj za poštenost našega ljudstva!

Liberalna nedoslednost. Z velikanskim navdušenjem proglašajo krščanski volivci postojinsko-logaškega volivnega okraja kandidato dr. Jan. Evang. Kreka za deželnozborske volitve, ki se vrše dne 12. septembra. Za tako kandidato bodo šli vsi dobro misleči in zavedni Notranjci v boj. So celo mnogi naši nasprotniki, ki pravijo, da si ne morejo želeči boljšega poslanca. V živo pa je zadeta s to kandidato »Narodova« klika, ki je računala na mogočo nesložnost med krščanskimi volivci. Zato »Narod« grdo napada dr. Kreka. Isti »Narod« pa je minulo leto, ko je v peti skupini gospod dr. Krek izjavil, da v državni zbor ne kandiduje, drugače govoril o dr. Kreku. »Narodu« je bil takrat dr. Krek nakrat »mož poštenjak, nesebičen in požrtvovalen in resnično prepričan o tistih idejah, ki jih zastopa«. In liberalne »Novice« so hvalile dr. Kreka, da je poštenjak brez madeža, popolnoma nesebi-

čen človek, ki žrtvuje vse, kar ima in samega sebe za svoje prepričanje, da je brez dvoma resničen prijatelj ljudstva itd. — Tako so takrat dr. Kreka priznali ljudje, ki so ga prej leta in leta blatili. Kaj hočete sedaj, liberalni rovarji? Ali se je dr. Krek morda kaj izpremenil? Dr. Krek je ostal vedno isti, izpreminja se le od dne do dne, kakor ravno kaže, liberalna hinavščina, ne izpreminja pa se naše ljudstvo, ki se na liberalne nedosledneže ne bo pri bodočih volitvah oziralo, ampak bode šlo navdušeno v boj za načela, katera neustrašeno zastopa dr. Krek.

Proč z liberalnimi hinavci! Pred volitvami se kažejo liberalci kot veliki hinavci. Oči zavijajo kvišku in pravijo volivcem, kako silno so pobožni. Posebno hlini se „Rodoljub“. Naštejmo najbolj debele hinavščine:

1. *Liberalci in sv. oče!* Zloba liberalcev se je kazala zlasti v tem, da je njihovo glasilo „Narod“ nadelo sv. očetu ime „izvržek“ človeštva in da je „Narod“ na dan jubileja sv. očeta naslikal papeža kot grdega preklinjevalca in vrh tega zelo neumnega, češ, da rabi v kletvini nizke izraze in da je „Narod“ namenoma za to porabil dan, ko je vedel, da bode najhuje mogel v srce zadeti vse slovenske katoličane. „Slovenec“ je tedaj „Narodu“ dokazal, kdaj in zakaj si je hudobni angleški krivoverec Sterne izmislil one kletvine in jih podtaknil katoliški cerkvi, a svojih laži takrat „Slovenski Narod“, katerega glavni urednik je dr. Tavčar in v katerem volivne oklice priobčuje izvrševalni odbor „narodno-napredne“ stranke, ni hotel preklicati, dasi so dotične svoje laži preklicali celo židovski časopisi. Ko so se slovenski romarji odpeljali na pot v Rim k sv. očetu, norčevali so se liberalni slovenski časopisi na najrazličnejše načine in pisali, da nesó sv. očetu fižola. Kako so upili liberalci proti Petrovemu noviču, kakor da bi ga papež sam potreboval za svoje potrebe. Takrat, ko so katoliški Slovenci izrekli svojo zvestobo in udanost sv. očetu na slovenskem katoliškem shodu, liberalci niso hoteli priti poleg, župan Hribar je pisal celó zborovavcem žalivno pismo, dr. Tavčar je pa grdil shod, ki je prejel blagoslov sv. očeta. Koliko zgodovinskih laži o papežih so prinesli liberalni listi in jih niso hoteli preklicati. Sedaj pred volitvami, ko ima besedo ljudstvo, da izreče sodbo nad takim početjem liberalcev, pa pridejo liberalni pisarji in se v „Rodoljubu“ hlinijo kot velike prijatelje in spoštovatelje svetega očeta, češ, da je zasluga liberalcev, da je deželni zbor kranjski čestital papežu ob nje-

govem jubileju, ker oni niso glasovali nasproti. Deželni zbor je res čestital sv. očetu po predlogu gosпода dež. glavarja, a zasluga za to ni bila niti najmanjša na strani liberalcev, ki so nosove vihali.

2. *Krščanski nauk in liberalci.* — „Rodoljub“ hinavski piše: „Deželni zbor je vladi priporočil naj na veliki realki v Ljubljani upelje krščanski nauk v vseh razredih kot obvezni predmet. To se je zopet moglo zgoditi, ker so liberalci bili za to.“ Ta hinavščina prekaša že vse meje. Dne 27. aprila 1899 je deželni zbor obravnaval o načrtu realčnega zakona. In pri tej priliki je gospod poslanec Kalan predlagal: „Visoko naučno ministerstvo se pozivlja, da ukaznim potom uvede za pouk veronauka na ljubljanski realki tudi v vseh višjih razredih po dve uri na teden.“ Krščanski nauk se je poučeval, a v višjih razredih le po eno uro na teden. A „Rodoljub“ trdi, da se je še le vpeljal. Najlepše pa je, da „Rodoljub“ slavo poje liberalcem. Ali je dr. Tavčar že pozabil, da je ravno on vstal tedaj v javni seji in govoril proti predlogu poslanca Kalana, češ, da je na realki zadosti skrbjeno za pouk veronauka. Kdor je takrat glasoval za predlog, tisti je bil v Tavčarjevih očeh „mežnar“, kar stoji črno na belem v stenografičnem zapisniku deželnega zbora. To je torej storil in govoril dr. Tavčar, liberalni p. glavar, ki se sedaj s svojim „Rodoljubom“ baha, kako je veren in pobožen. To je res brezmejna hinavščina! Ljudje se potegujejo za krščanski nauk, ki so zahtevali po svojih listih, da se šola loči od cerkve, in so šele pred mesecem dni na svojem zaupnem shodu po poročilu dr. Ferjančiča sprejeli v svoj program, da hočejo „od verske cerkvene uprave popolnoma nezavisno narodno šolo.“ To so v svoj program pred mesecem dni sprejeli liberalci in ta program je priobčil tudi „Rodoljub“. — Liberalni slovenski listi so pisali, opirajoč se na poročilo nekega luteranskega konzistorija, da morajo biti šole popolnoma brezverske, tako da se v njih ne bo učil nikakoršen veronauk, ampak le nauki splošne npravnosti. Take brezverske šole naj uvede država tudi pri nas, ker omika v katoliškem duhu je strankarska. „Mi ne priznavamo ne cerkvene škofom nikake pravice nad šolo, tako je kričal „Narod.“

3. *Liberalci in duhovne vaje.* „Rodoljub“ piše: Deželni zbor je vlado prosil, naj upelje v srednjih šolah katoliške duhovne vaje, da se učenci utrdijo v veri. Tudi to se je zgodilo samo, ker so

bili liberalci za to.“ Tudi to je liberalna laž in hinavščina. Kako je v raznih člankih napadal „Narod“ duhovne vaje na srednjih šolah! Kako je blatil take vaje tisti „Narod“, na katerega vsi liberalci prisezajo. „Slovenski Narod“ je hujskal dijakе, da naj se nikar ne udeležujejo duhovnih vaj, ampak naj rajše gredo na sprehod, namesto da bi poslušali „dolgočasne pridige, ki nimajo drugega namena, nego premotiti njihov zdravi razum!“ In sedaj se baha „Rodoljub“ z duhovnimi vajami, tisti list, ki je naravnost hvali one, ki nič več k spovedi ne hodijo, in je tak članek priobčil v strmenje vseh poštenih Slovencev. In da se „Rodoljubova“ laž še bolj spozna, povemo, da o duhovnih vajah na srednjih šolah sploh ni vladoprosil deželni zbor z nobeno besedo.

4. Kaj naj na toliko hinavščino odgovori ljudstvo? — Liberalci so se pokazali našemu ljudstvu kot grde hinavce. Ker si naravnost s svojim liberalizmom ne upajo v boj, hočejo volivce premotiti z raznimi lažmi, s katerimi hočejo zakrivati svojo brezversko in nenarodno gnjusobo. Blatili so brezmadežno spočetje Marijino v svojih listih, sedaj pa pravijo, da niso sovražniki cerkve in vere, a smešili so procesije, smešili vse verske naprave ter priporočali pravoslavlje in luteranstvo. Še nedavno so psovali katoliške duhovnike s „posvečenimi roparji“ in zapisali so že črno na belem, „da je vse eno, kakošne vere je človek.“

Ako bi slovensko ljudstvo dalo liberalcem moč v roke, tedaj bode skoro spoznalo svojo zmoto, ker bode kruto oškodovano tudi na svojem gospodarskem blagostanju, liberalci bi pa svoje grožnje, katere so leta in leta napram veri in cerkvi ponavljali po liberalnih listih, skušali uresničiti. Zato pa bodi naš bojni klic: Proč z liberalizmom, katerega ostudnost smo spoznali in katerega smrdljivosti ne pokrije nobena hinavščina.

Romarski vlak na Trsat odide iz Ljubljane dne 3. sept. t. l. ob 9. uri 5 min. dopoldne. In Kranja do Ljubljane ne bo posebnega, naj se vozijo s osebnim vlakom, ki odhaja iz Kranja ob 6. uri 26. min. zjutraj in pride v Ljubljano ob 7. uri 12 min. Na poti iz Ljubljane v Reko sprejema vlak romarje na sledečih postajah: na Brezovici ob 9. uri 16. min. dopoldne, v Borovnici ob 9. uri 40 min. dopoldne, v Logatcu ob 10. uri 20 min. dopoldne, v Planini ob 10. uri 37. min. dopoldne. Prihod v

Reko je ob 1. uri 12. min. popoldne. Notranjski udeleženci, ki vstopijo na postojah od Ljubljane do Planine, plačajo za III. raz. 5 K. 80 v. Iz Rakeka odide vlak dne 4. sept. ob 4. uri 50 min. popoldne. Vlak se ustavi na sledečih postajah: V Planini ob 7 uri 50 min zvečer v Logatcu ob 8. uri 2. min. zvečer, v Borovnici ob 8. uri 25. min. zvečer, na Brezovici ob 8. uri 47. min. zvečer, v Ljubljani ob 9. uri zvečer. Gorenjski romarji se poslužijo vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 10. uri zvečer. Udeleženci naj se kmalu oglase. Vožni listki se prodajajo tudi v Ljubljani v trafiki g. M. Brusa (pri Štefetu) pred škofijo št. 13, potem pri podpisnem v Srednji Vasi in pa v župnem uradu St. Jurij pri Kranju. — Jožef Kristanc.

»Kmet — kmeta!« — tako vpijejo sedaj liberalci kakor pijane barabe, tako pišejo njihovi umazani časopisi dan za dnevom. In tako tisti liberalci, ki se leta in leta za kmeta niti zmenili niso, ampak sokrivi njegovega gospodarskega propada! — Res je, kmet najboljše vé, kje ga čevlji žuli; iz tega ozira bi bil res najboljši za kmečkega poslanca. Toda, resnica pa je tudi, da ni veliko kmečkih mož, ki bi imeli vse tiste lastnosti, ki se zahtevajo od poslanca. Poslancu ni zadosti, da samo vé, kaj bi rad dosegel, ampak mora znati to tudi povedati! In takih mož ni veliko! Kjer pa so, jih katoliško-narodna stranka z največjim veseljem sprejme med kandidate za deželni zbor! Temu priča so imena kandidatov na prvi in drugi strani našega lista. — Liberalci, ki zdaj kriče: »Kmet naj kmeta voli!« sami ne ravna po teh besedah. Liberalni kandidatje za kmečke občine: Višnikar, Božič, baron Lazzarini, nadučitelj Šetina, to niso kmetje, ampak »škrilci!« — Zato Vas opominjamo: ne bodite gimpelni, ki bi šli na takelimanice! Bodite edini, ne cepite glasov, oddajte jih složno našim kandidatom! Lepa vrsta teh mož je vzeta naravnost izmed Vas, kmetje! Pa tudi drugi so večinoma izšli iz trpečega ljudstva, iz kmečke hiše; vedó torej, v kolikem pomanjkanju in trpljenju kmet živi! Nobenega pa ni, ki bi z vsem svojim dosežanjem delovanjem ne bil pokazal, da stoji s celo svojo dušo na strani kmeta! Volite jih in izbrali ste si svoje najboljše zastopnike!

Glavni volilni okraji za kmečke občine. Deželna vlada je določila za volitev dne 12. septembra sledeče glavne volilne kraje (kjer se bodo končno sešteli vsi glasovi dotičnega okraja): I. Za volivn.

okraj Ljubljana-Vrhnika: Spodnja Šiška; II. za Kamnik-Brdo: Domžale; III. za Kranj-Tržič Škofjaloka: Primskovo; IV. Radovljica-Kranj. gora: Lesce; V. za Postojna Logatec Senožeče-Lož-Illir. Bistrica Cirknica: Postojna; VI. za Vipava-Idrija: Vipava; VIII. za Novomesto Kostanjevica - Krško: Šmihel - Stopiče; VIII. za Trebnje-Žužemberk-Mokronog-Litija Rateče: Litija; IX. za Kočevje - Ribnica-Vel. Lašče: Velike Lašče; X. končno za okraj Črnomelj-Metlika: Gradac.

Umrli je, zlatomašnik č. gospod Janez Germ, župnik v Škocijanu pri Dobravi. Porodil se je pokojnik 7. aprila 1823, v mašnika je bil posvečen 31. julija 1849. N. p. v m.!

Umrli je, previden za večnost, gospod Fran Fischer, hotelier in posestnik v Kamniku. Pri volitvah je bil zelo delaven za katoliško - narodno stranko. Pred leti je bil tudi župan. Bog mu daj večni mir!

Notarja Schönwetterja zadela kap. Iz Škofje Loke se poroča, da je dne 16. t. m. ljubljanskega notarja Schönwetterja, ko je na kolodvoru pri blagajni kapoval listek, zadela kap. Bil je takoj mrtev.

Zaročil se je gospod dr. Janko Brejc z gospodično Marico Vencajzovo. Naše najiskrenejše čestitke!

Prezentiran je za župnijo Št. Janž častiti gospod župnik I. Nemanjič iz Št. Lamberta pri Litiji.

Dospel je v Ljubljano naš rojak P. Simon Lampe, benediktinec in misijonar pri Čipeva Indijanih v Minnesoti Severne Amerike. Zapustil je bil svojo domovino leta 1883, ter stopil v red sv. Benedikta in od l. 1888 deluje med rdečkožci. Škofija duluthska, v kateri deluje, šteje 7600 Indijancev, od katerih je 3800 katoličanov, nekaj malega anglikanov, drugi pa so še pagani. Škofija, ki je jako obsežna, šteje za bele in Indijane skupaj samo 40 duhovnikov, med njimi 13 benediktincev. G. P. Simon Lampe ima v svojem misijonu tri revne cerkvice in tri misijonske postaje, ter prosi ob tej priliki svoje rojake za milodare.

Premovanje konj v Bohinju s pomočjo deželne podpore bo, kakor običajno v Bohinjski Bistrici, v ponedeljek dne 2. septembra t. l.

Duhovske izpremembe v ljubljanski škofiji. Podeljene so bile župnije: Zgornja Benica tamošnjemu kuratu č. gosp. Frančišku Pokornu; Št. Jurje pri Šmariji tamošnjemu župnemu upravitelju č. gosp. Janezu Debelaku; Ribno č. g. Josipu Pristovu, začasno upokojenemu župniku ondi; Kovor č. g. Juriju Rozmanu, župniku v Rakitni, ker se je za to župnijo

prezentirani č. gosp. Josip Lavtižar odpovedal; Sv. Vid nad Cerknico č. g. Janezu Jerebu, kapelanu v Žužemberku; Lesce č. g. Josipu Seigerschmiedu, župniku v Zaplani. — V red č. oo. cistercijanov je odpuščen č. g. Josip Benkovič, kapelan v Komendi. — Premoščeni so bili č. gg.: Josip Lavrič iz Sodražice v Žiri; Ivan Travenz Iga v Sodražico; Ivan Plahutnik iz Sencžeč na Ig; Jakob Matjan iz Cerkljan kot župni upravitelj v Zaplani; Matej Kos iz Škocijana pri Dobravi v Cerklje pri Kranju; Jakob Benedičič iz Žirov v Škocijan pri Dobravi; Jakob Lovretič iz Kamnika v Horjul; Vincencij Čibašek iz Spodnje Idrije na Dole pri Litiji; Josip Hartman iz Šmihela pri Novem mestu v Košano; dr. Josip Jerše v Radovljico; Ivan Renier v Komendo; Ivan Knific na Trato; Ivan Zore na Trebelno. — Na novo so bili nameščeni č. gg. semeniški duhovniki oziroma novomašniki: Ivan Erjavec v Boštanju; Frančišek Gabršek v Senožečah; Jakob Kalan kot subsidiarij na Dobravi pri Kropi; Anton Lombar v Žužemberku; Ivan Miklavčič v Dolu pod Ljubljano; Jakob Razboršek v Kamniku; Ivan Lomšek v Veliki Dolini; Andrej Pavlin v Rovtah; Frančišek Sever na Bohinjski Bistrici; Frančišek Sparovec v Spodnji Idriji; Frančišek Vidmar v Šmihelu pri Novem mestu; Alojzij Vole v Mirni Peči. — Začasni pokoj je dovoljen č. g. Jakobu Bajcu, kuratu na Ustji in pa č. gospodu Frančišku Mekincu, župniku v Ihanu.

Kolesar utonil v Savi. Na Velikga Šmarna dan sta pri Plevniku pri Črnučah pila dva kolesarja od Sv. Križa pri Kamaiku in se precej nabrala vinca. Pri Črnučah se je eden kolesarjev spravil na kolo, ki ga je zanašalo z ene strani ceste na drugo stran. Na mostu je padel eden kolesarjev ter z bicikljem priletel pod tramove, ki tvorijo ograjo. Krčevito je držal bicikelj, a skoro je priletel skozi odprtino s kolesom — v Savo, kjer so ga zagrnili valovi. Njegov tovariš je hitel na pomoč, pa bilo je prepozno. Kolesar je utonil. Utopljenec je oženjen in zapušča enega otroka.

Katoliškim Vipavcem! »Katoliško-politično društvo v Vipavi« priredi v nedeljo, dne 1. septembra na dvorišču »pri Hribu« shod, na katerem bodo govorniki odgovarjali na neresnična izvajanja liberalnega shoda. Somišljeniki! Pridite iz vseh vasí v najobilnejšem številu na shod, da pokažemo dr. Tavčarju in Božiču svojo moč in popolno soglasje v geslu: Vse za vero, dom, cesarja! Za red je poskrbljeno.